

Ree- en damherttelling op 7 en 8 maart, voorjaarstelling op 5 april

Volgens de resultaten hebben de tellingen in provincie Fryslân de beste teldekking van Nederland! Wel moeten de telgebieden vanaf 2025 verkleind worden tot maximaal 200 ha. De FBE en de KNJV ondersteunen WBE's hierbij, onder meer met een instructievideo die binnenkort beschikbaar komt en een **bijeenkomst op 6 maart 2025**. De telling van grote hoefdieren staat gepland op **7 en 8 maart 2025** en de voorjaarstelling op **5 april 2025**.

Populaties hazen en konijnen

Uit een evaluatie van de wildvoorjaarstellingen (2013-2024), in opdracht van de minister voor Natuur en Stikstof, blijkt dat er behoefte is aan een standaard telprotocol voor betere populatietrends van hazen en konijnen. De recente tellingen in Fryslân laten wisselende resultaten zien. Hazen lijken toe te nemen volgens sommige telmethoden, terwijl andere meetnetten een stabiele of afnemende trend tonen. Voor konijnen is een lichte daling zichtbaar.

Stand van zaken

Faunabeheerplan Ganzen

Het faunabeheerplan Ganzen ligt momenteel ter goedkeuring bij Provincie Fryslân. De verwachting is dat de Provincie het faunabeheerplan op korte termijn goedkeurt en de vergunningen verstrekt voor beheer van de standpopulaties van de brandgans en grauwe gans.

Faunabeheerplan Ree

De FBE is, op verzoek van de Provincie, begonnen met het versneld opstellen van het faunabeheerplan Ree. Wij hebben hiervoor een klankbordgroep met verschillende experts samengebracht die het proces nauwgezet volgt en de FBE adviseert. Daarnaast hebben wij, mede naar aanleiding van recente uitspraken in de provincies Drenthe, Flevoland en Zeeland, aan Provincie Fryslân gevraagd om aanvullende informatie te verstrekken over ingezette preventieve maatregelen en te verduidelijken wanneer de verkeersveiligheid volgens de Provincie in het geding is. Deze stappen moeten bijdragen aan een beter onderbouwde structuur van het plan en een betere juridische houdbaarheid.

Beheermogelijkheden

Ganzen - Verjaging ondersteunend afschot

- *Brandgans*: van **1 oktober tot 1 juni**
- *Grauwe gans en kolgans*: van **1 oktober tot 1 april**

Afschot is uitsluitend toegestaan ter ondersteuning van verjaging, vanaf een halfuur voor zonsopkomst tot een halfuur na zonsopgang op percelen met kwetsbare gewassen en blijvend grasland. Hierbij mogen lokmiddelen worden ingezet, zolang deze niet elektronisch zijn. Met uitzondering van blijvend grasland is het verplicht om vooraf twee preventieve maatregelen in te zetten, te weten: 1 auditieve en 1 visuele maatregel. Binnen ganzenoerageergebieden en een zone van 150 meter rondom Natura 2000-gebieden aangewezen als **vogelrichtlijngebied** mag geen afschot plaatsvinden. Voor elke verjaagactie geldt een limiet van vier ganzen per geweerhouder. De FBE werkt samen met de FUMO aan een meer gedetailleerde kaart op perceelniveau, waarop zichtbaar is waar wel of geen afschot mag plaatsvinden. Wanneer deze beschikbaar is, zullen wij deze delen.

Steenmarter - afschot

In 21 weidevogelgebieden kunnen van **1 december tot en met 30 juni** steenmarters worden gevangen en gedood volgens een vast protocol. Alleen aangewezen jagers zijn hiervoor gemachtigd.

Vos en zwarte kraai - afschot

In de gehele provincie mag, in het kader van predatiebeheer, **jaarrond** vossen en zwarte kraaien geschoten worden ter bescherming van weidevogels. Aanvullend kunnen aangewezen jagers de vos in de nachturen van **1 december t/m 30 juni** doden met behulp van lichtbak of nachtzichtapparatuur in de weidevogelkansgebieden.

Wasbeerhond - afschot

De wasbeerhond mag in de gehele provincie **jaarrond** geschoten worden, zowel overdag als 's nachts. In de nachturen kan er gebruik worden gemaakt van een lichtbak en nachtzichtapparatuur.

Alle vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingsbesluiten zijn terug te vinden in FRS en op de website: www.fbefryslan.nl
Zorg dat u als jachtakte-/vergunninghouder op de hoogte bent van de geldende voorschriften die zijn opgenomen in de besluiten.

Nieuw bestuurslid FBE

Na ruim 8 jaar heeft Henk de Bruin zijn functie als bestuurslid van Faunabeheereenheid Fryslân beëindigd. Henk heeft zich in deze periode met grote betrokkenheid ingezet voor het faunabeheer in Fryslân en heeft namens de verenigingen van jachtaktehouders een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van het beleid en de samenwerking met betrokken partijen. De FBE is Henk bijzonder dankbaar voor zijn jarenlange inzet en constructieve bijdrage aan de organisatie.

Per 1 januari is René Boeijenga benoemd als bestuurslid namens de verenigingen van jachtaktehouders. Wij heten René van harte welkom en wensen hem veel succes en plezier in zijn nieuwe bestuursrol bij FBE Fryslân!

Nieuwe secretaris FBE

Per 1 januari 2025 heeft Peter de Vries afscheid genomen als secretaris van FBE Fryslân. Velen van u zullen hem in de afgelopen jaren gesproken hebben of tegengekomen zijn, want als eerste aanspreekpunt voor de FBE stond hij eenieder steeds geduldig en met raad en daad te woord. Daarnaast is het Peter zijn verdienste dat de aanpak van de tellingen naar een hoger niveau is getild en met resultaat! De FBE dankt Peter voor zijn harde werk en de toewijding waarmee hij zich sinds 2016 voor de FBE en de afgelopen 3,5 jaar als FBE-secretaris heeft ingezet.

De secretariswerkzaamheden zijn grotendeels overgenomen door Nikkie van Grinsven en Bart van der Hee. Zij verdelen de taken en werken in totaal 20 uur per week voor de FBE.

Nikkie houdt zich voornamelijk bezig met de processen binnen de FBE en de communicatie met de Provincie. Zij heeft tijdens en na haar studie ervaring opgedaan met de beleid- en beheerkant van conflictsoorten, zowel in Nieuw-Zeeland (2013) als op Bonaire (2015). Sinds 2016 is zij werkzaam bij en voor verschillende faunabeheereenheden in Nederland, waaronder die van Groningen, Drenthe, Noord-Holland, Utrecht en Gelderland.

Bart richt zich op bureau gerelateerde zaken en de communicatie met de WBE's. Na zijn promotieonderzoek in Wageningen heeft hij ervaring opgedaan met het begeleiden van Europese projecten op diergezondheid en pesticiden. De afgelopen jaren heeft hij zich toegelegd op faunabeheer, waarbij hij rapportages en plannen heeft opgesteld voor de FBE's in Flevoland, Zuid-Holland, Gelderland, Groningen en Drenthe.

Vogelgriep Fryslân

Onder wilde (water)vogels in Fryslân is een toename van vogelgriep geconstateerd, met name onder brandganzen, grauwe ganzen en smienten en in mindere mate ook bij de eidereend, bergeend en wulp. Mensen en dieren kunnen ook besmet raken met vogelgriep, al komt overdracht op de mens in de praktijk niet vaak voor. Toch dienen natuurbeheerders en jachtaktehouders, zowel voor hun eigen veiligheid als voor de veiligheid van hun (jacht)honden, extra alert te zijn wanneer zij in hun (jacht)veld dode en/of zieke vogels met symptomen van vogelgriep aantreffen.

De belangrijkste aandachtspunten voor uitvoerders zijn als volgt:

- Raak dode of zieke vogels in uw (jacht)veld niet aan en zorg dat de hond hier niet mee in aanraking komt;
- Voorkom dat u of de hond in contact komt met vogelpoep (het virus wordt o.a. door middel van uitwerpselen verspreid);
- Is het toch nodig om een dode of mogelijk besmette vogel aan te raken, gebruik dan altijd handschoenen en hanteer zoveel mogelijk de werkwijze en hygiënemaatregelen die beschreven zijn in de 'Handleiding voor het opruimen van dode wilde (water)vogels';
- Meld dode vogels via het [Dutch Wildlife Health Centre](#).

De ingestelde "vogelgriepcommissie" in Fryslân, bestaande uit diverse regionale organisaties, heeft ons gevraagd uitvoerders te wijzen op de hierboven genoemde handleiding en op de informatie over het voorkomen van vogelgriep bij (jacht)honden. Deze documenten en meer informatie over de symptomen en preventie zijn te vinden op de pagina '[Vogelgriep](#)' op de website van FBE Fryslân.

Rechtszaken

Hoorzitting vergunning zomerganzen 2024

Op 28 januari 2025 stond de hoorzitting gepland over de vergunning voor zomerganzen. Belangrijkste punt van discussie is de uitvoerbaarheid van de vergunning en de vaste bufferzone van 150 meter rondom Natura 2000-gebieden. FBE Fryslân heeft in deze zitting duidelijk gemaakt dat wij geen voorstander zijn van een bufferzone en dat dit volgens ons het reduceren van ganzenschade frustreert. Het advies van de commissie wordt zes weken na de zitting verwacht.

Voorlopige voorziening (VOVO) beheer damherten Oranjewoud-Katlijk

De vergunning voor damhertenbeheer in Oranjewoud-Katlijk is op 14 februari na een uitspraak van de rechtbank geschorst. De rechter is het weliswaar eens met de FBE en de Provincie dat de populatie door beheer gereduceerd dient te worden, maar vindt dat de Provincie onvoldoende heeft uitgelegd waarom de beoogde doelstand wel tot een maatschappelijk acceptabele verkeersveiligheid zou leiden. Eind maart is er een hoorzitting voor de adviescommissie en zal de vergunning voor het beheer van damherten in Oranjewoud-Katlijk nogmaals worden besproken.

Wijzigingen in de beleidsregels faunabeheer en tegemoetkoming faunaschade Fryslân

Eind 2024 heeft Provincie Fryslân de beleidsregels voor faunabeheer en tegemoetkoming in faunaschade herzien. Een belangrijke aanpassing is het eigen risico bij faunaschade. Normaal geldt een standaard eigen risico van € 250,- per schadegeval, maar schade veroorzaakt door grauwe ganzen binnen een straal van 150 meter van een Natura 2000-gebied is hiervan vrijgesteld. Deze uitzondering is bedoeld om landbouwpercelen in de directe omgeving van deze natuurgebieden beter te ondersteunen, aangezien schade daar, ondanks de inzet van preventieve maatregelen, vrijwel onvermijdelijk is.

Daarbij blijft het gebruik van preventieve maatregelen op percelen met kwetsbare gewassen, zoals benoemd in de [preventiekits module ganzen](#), verplicht om in aanmerking te komen voor schadevergoeding. Houd er rekening mee dat de preventiekits per 1 november 2024 aangepast zijn en dat niet langer alle preventieve middelen worden benoemd.

Lees [hier](#) meer over de vernieuwde provinciale beleidsregels.

